Justitieutskottets betänkande

1980/81: 18

om anslag till rättshjälp m. m. (prop. 1980/81: 100 bil. 5, F)

ANDRA HUVUDTITELN

Rättshjälp m. m.

1. **Rättshjälpskostnader m. fl. anslag.** Utskottet tillstyrker regeringens i proposition 1980/81: 100 bilaga 5 (justitiedepartementet) under punkterna F 1 – F 4 (s. 79–82) framlagda förslag och hemställer

1. att riksdagen till *Rättshjälpskostnader* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 210 000 000 kr.,
2. att riksdagen till *Rättshjälpsnämnderna* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 8 300 000 kr.,
3. att riksdagen till *Allmänna advokatbyråer: Uppdragsverksamhet* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 1 000 kr.,
4. att riksdagen till *Allmänna advokatbyråer: Driftbidrag* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 2 350 000 kr.

2. **Ersättning åt vittnen m. m.** Regeringen har under punkten F 5 (s. 82 och 83) föreslagit riksdagen att till Ersättning åt vittnen m. m. för budgetåret 1981/82 anvisa ett förslagsanslag av 34 000 000 kr.

Utskottet

Departementschefen upplyser i propositionen att han vid medelsberäkningen under förevarande punkt beaktat att han avser att senare för regeringen anmäla frågan om en av penningvärdeförsämringen föranledd höjning av vittnesersättningen fr. o. m. den 1 juli 1981.

Vid behandlingen under föregående riksmöte av motioner om ersättning av allmänna medel till vittnen m. fl. vid domstol uttalade sig utskottet för att ersättningssystemet bör ses över. I detta hänseende anförde utskottet vidare bl. a. följande.

I första hand bör undersökas i vilken utsträckning ersättningsbestämmelserna kan bedömas inverka på effektiviteten och säkerheten i rättskipningen. Därvid måste enligt utskottets mening beaktas att också andra faktorer, t. ex. sådana av psykologisk art, kan inverka på allmänhetens benägenhet att medverka i rättegångsförhandlingar o. d.

En utgångspunkt för översynen bör vara att plikten att inställa sig som vittne är en lagstadgad skyldighet som i rättskipningens intresse principiellt åligger envar. Naturligtvis måste också beaktas att denna skyldighet aktualiseras för ett relativt litet antal medborgare, och då vanligtvis endast vid något eller ett fåtal tillfällen. I övrigt bör vid översynen enligt utskot-

tets mening förutsättningslöst prövas olika vägar att bestämma ersättningen till vittnen m. fl. efter smidiga och mer rättvisa grunder än de som gäller f. n.

Det bör ankomma på regeringen att närmare besluta om formerna för den av utskottet förordade översynen.

Vad utskottet anfört gav riksdagen som sin mening regeringen till känna (JuU 1979/80: 14, rskr 124).

I propositionen anför departementschefen att regeringen har uppdragit åt domstolsverket att göra en inledande kartläggning inom ramen för den av riksdagen begärda översynen. Kartläggningen avses bli redovisad i en rapport till regeringen senast den 30 juni 1981.

Utskottet vill i anslutning härtill endast framhålla intresset av att de förslag som översynen kan mynna ut i – om de bör leda till lagstiftning – föreläggs riksdagen utan onödigt dröjsmål.

Utskottet tillstyrker regeringens förslag till medelsberäkning.

Utskottet hemställer

att riksdagen till *Ersättning åt vittnen m. m.* för budgetåret 1981/82 anvisar ett förslagsanslag av 34 000 000 kr.

Stockholm den 17 februari 1981

På justitieutskottets vägnar
BERTIL LIDGARD

Närvarande: Bertil Lidgard (m), Åke Polstam (c), Eric Jönsson (s), Hans Petersson i Röstånga (fp), Arne Nygren (s), Björn Körlof (m), Lilly Bergander (s), Hans Pettersson i Helsingborg (s), Helge Klöver (s), Ella Johnsson (c), Karl-Gustaf Mathsson (s), Bonnie Bernström (fp), Maja Bäckström (s) och Sven Munke (m).

Norstedts Tryckeri, Stockholm 1981